

VISIE WATERSCHAKEL HAL

De verbinding tussen Noord-Holland Noord en Zuid

WATER VERBINDT

gemeente Langedijk

De gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord onderschrijven gezamenlijk de doelstellingen en ambities die in de Visie Waterschakel HAL zijn opgenomen.

Getekend:

Sint Pancras, 3 september 2020

GEMEENTE
ALKMAAR

GEMEENTE
HEERHUGOWAARD

Pieter Dijkman

Annette Groot

GEMEENTE
LANGEDIJK

ONTWIKKELINGSBEDRIJF
NHN

Ad Jongenelen

Thijs Pennink

**WATER:
DRAGER
VAN HET
LANDSCHAP**

Aanleiding

PROVINCIALE EN REGIONALE VISIES

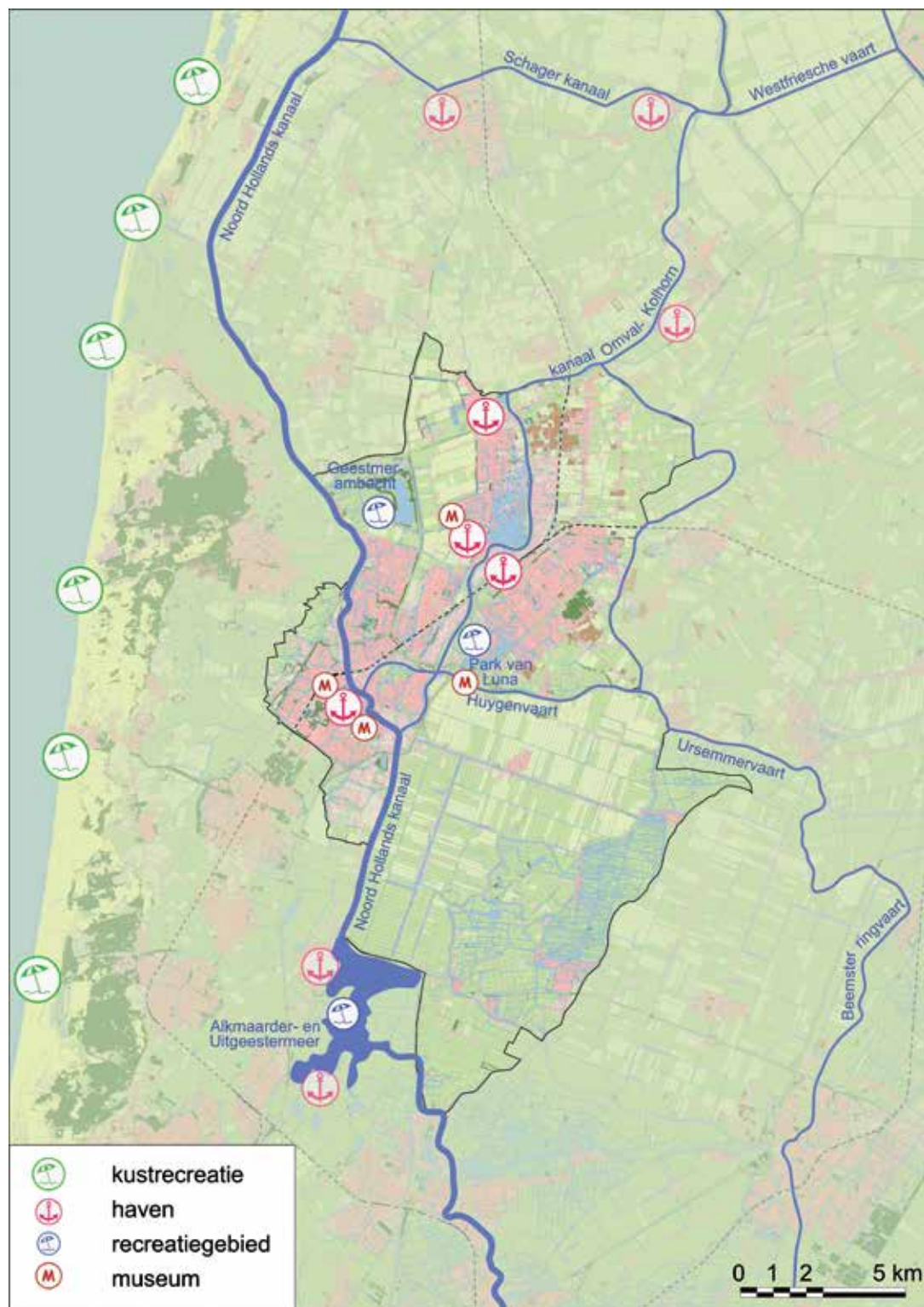
Provincie Noord-Holland heeft zich ten doel gesteld vanuit het economisch en maatschappelijk belang haar waterrijke positie te behouden en te versterken. In de provinciale visie waterrecreatie is de regio Alkmaar verdeeld over de gebieden Laag Holland Zaanstreek (onderdeel van de MRA) en Noord-Holland Noord.

Het diverse landschap (kust, duinen, stad, waterrijk) en het cultuurhistorisch erfgoed zijn in sterke mate bepalend voor de identiteit en herkenbaarheid van de regio Alkmaar. De diversiteit aan toeristische trekkers levert een wezenlijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving en draagt economisch bij aan het versterken van de ontwikkeling van kust, stedelijk gebied en platteland.

Toerisme en recreatie zijn voor Regio Alkmaar belangrijke economische sectoren. De regio stuurt op verrijking van het aanwezige areaal aan toeristische, verblijfs-recreatieve en retailvoorzieningen; gevarieerd en gericht op specifieke doelgroepen, zodat de regio het profiel krijgt van de vrijetijdsbestemming, waar de (terugkerende) bezoeker met naam en persoonlijke wensen bekend is bij de ondernemer.

Verspreid over de waterrecreatiegebieden Laag Holland Zaanstreek en Noord-Holland Noord heeft de regio Alkmaar een bijzondere positie; de regio wil de positie als schakel tussen MRA en Noord-Holland Noord benutten. De visie Waterschakel Heerhugowaard, Alkmaar, Langedijk (HAL) neemt het voortouw in deze wat betreft de water gerelateerde recreatiemogelijkheden.

HAL-gebied: de waterschakel tussen Laag Holland/Zaanstreek (MRA) en Noord-Holland Noord.

WATER ALS KANS

- Het water, in al zijn verschijningsvormen, is een belangrijke drager van het landschap. De regio onderscheidt en positioneert zich met de kwaliteit van het water. Water is een ordenend, kwaliteitsbepalend element in het landschap. Water biedt ook economische kansen: als vestigingsplek, als basis voor recreatie en als aantrekkelijke waarde voor bewoners en bezoekers.
- Water helpt het recreatieve gebruik van het strand en de duinen ook richting het 'binnenland' van de regio te verplaatsen, zodat enerzijds de druk in het kustgebied afneemt, en anderzijds meege profiteerd wordt van de stroom bezoekers. Langedijk en het Uitgeester- en Alkmaardermeer zijn bestemmingen waar over water en land een goede recreatieve verbindingen met het strand en de duinen gelegd kan worden.
- Het recreatief waternetwerk vormt een grote kwaliteit door beleving en doorvaarbaarheid, maar is nog gefragmenteerd en niet volledig doorvaarbaar. De ambitie is om een volledig doorvaarbare hoofdstructuur in het waternetwerk (een backbone) te realiseren waarop verschillende watergangen en deelgebieden aangesloten worden.
- In de haarvaten van het netwerk beleeft de bezoeker de onderscheidende identiteit van de verschillende Noord-Hollandse landschappen en de daarmee samenhangende cultuurhistorie.
- Het toerisme langs de kust zal de komende jaren verder groeien. Hetzelfde geldt voor het toerisme in de Metropoolregio. Voor deze groeiende groep toeristen ontwikkelt het HAL-gebied een adequaat aanvullend recreatief aanbod en infrastructuur aansluitend op de kust- en Metropoolregio.
- Het belang van groen en water in de stad en in de directe nabijheid van de stad neemt toe. Een aantrekkelijke inrichting van de ruimte verleidt tot gezond gedrag.

REGIONALE SAMENHANG

De Regio Alkmaar heeft zich als gezamenlijk doel gesteld om de geïnteresseerde verblijfstoerist de mogelijkheid te bieden om de regio zowel via het water als over het land op een actieve wijze te verkennen. Het schaalniveau voor de waterambitie is Holland boven Amsterdam. Van daaruit draagt het gebied bij aan de inspanning van de provincie Noord Holland om de positie als vooraanstaande watersportprovincie te versterken. De relevantie en prioritering van de individuele projecten wordt afgemeten aan hun bijdrage aan de (boven)regionale doelen. Deze zijn:

- Het beter benutten van alle watersport mogelijkheden in de regio.
- Het beter benutten van waterrecreatie met het aanbod aan wal.
- Omslag van jachthavens van ligplaatsfaciliteit tot verblijfsfacilitator.
- Het beter vermarkten van Regio Alkmaar/Holland boven Amsterdam als watersportregio.
- Mogelijkheden tot jaarrond exploitatie en functieverbreding (verhuur: van bezit naar delen).

**RECREATIEVE
POTENTIE
VAARWATER
IS GROOT**

Visie

SAMENWERKING

DE GEMEENTES IN DE HAL-REGIO ONDERSCHRIJVEN IEDER HET GROTE BELANG VAN WATER VOOR HUN BEWONERS, ONDERKENNEN DE TOERISTISCH-RECREATIEVE MOGELIJKHEDEN VAN WATER EN GEVEN AAN DAT WATER BINNEN HUN GRENZEN EEN BIJDRAGE LEVERT AAN HET MILIEU EN IN BREDE ZIN AAN HET WELZIJN VAN HUN INWONERS.

Diverse beleidsnotities van de afzonderlijke HAL-gemeentes geven hier uitdrukking aan (zie bijlage 1). Gemeentegrenzen zijn voor de regio geen recreatieve grenzen. Recreatieve routestructuren, zoals het regionale sloepennetwerk, ontwikkelen en beheren we gezamenlijk. Lokale uitbreidingen en verbeteringen versterken de recreatieve mogelijkheden en de kwaliteit van het netwerk op regionaal niveau. Daarmee hebben lokale waterrecreatie-ontwikkelingen in de gemeenten Alkmaar, Langedijk en Heerhugowaard een positief effect op de regio. In het regionaal omgevingsbeeld staat daarom opgetekend dat de regio de potenties van haar waterrijke landschap sterker wil benutten. Samenhang en samenwerking tussen de losse onderdelen is mogelijk en noodzakelijk voor het verbeteren van de gastvrijheid. De HAL-gemeenten werken gezamenlijk aan een goede toeristische en recreatieve infrastructuur, zoals een samenhangend netwerk van binnenstedelijk water dat vanaf de boezem op meerdere plaatsen toegankelijk is gemaakt. Vele kilometers vaarwater kunnen zo aan vaarnetwerken als het Sloepennetwerk worden toegevoegd.

HAL IS VERBINDENDE SCHAKEL IN HET NETWERK

Water verbindt regio's, gemeenten en sectoren. Water is een belangrijk element waarlangs gemeenten zich maatschappelijk en economisch verder willen ontwikkelen. De gemeentes Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk vormen gezamenlijk de schakel tussen de Noordkop en het zuiden van Noord-Holland Noord (Waterland, Zuid-Kennemerland). De doorgaande vaarroutes lopen door en langs deze regio. Het binnendijs gelegen Rijk der Duizend eilanden is in 2018 ook bewegwijzerd conform het Sloepennetwerk. De toeristische potentie van dit vaarwater is groot. De toegankelijkheid tussen dit vaargebied en de rest van de regio is echter te beperkt. Door dit te verbeteren, ontstaan meer kansen voor toeristische gerelateerde activiteiten (bootverhuur, horeca, museumbezoeken, overnachtingen) in dit deel van het sloepennetwerk en daarmee ook groei van de werkgelegenheid.

TOEGANKELIJK VAARWATER

De ontsluiting van vaarwater biedt nieuwe mogelijkheden voor verblijfsaccommodaties, horeca en verhuurbedrijven e.a. Een kleinschalige experiment, dat in 2018 en 2019 heeft plaatsgevonden, met een veerdienst van het stationsgebied Heerhugowaard naar de haven van Broek op Langedijk, laat zien dat ondernemers belang hechten aan een dergelijke toeristische verbinding.

BEHOUDEN EN VERSTERKEN RECREATIEVE OVERSTAPPUNTEN

Het is van belang vaarwegen in het gebied zo optimaal mogelijk te verbinden met knooppunten voor fietsen en wandelen. De haven van Broek op Langedijk, de stadshavens van Alkmaar en het ov-knooppunt Heerhugowaard vormen dergelijke knooppunten. Overstappen van de trein of boot op de fiets of wandelend vanuit de haven de kernen in het gebied bezoeken, draagt bij aan de economische ontwikkeling in de HAL-Regio.

Bestaande ontwikkelingen

In het kader van het 'omgevingsbeeld Regio Alkmaar' en de recreatievisie 'Regio Alkmaar Parel aan Zee' stemmen de regiogemeentes ontwikkelingen en investeringen af. De gemeentes afzonderlijk investeren in het bevorderen en vergroten van hun toeristisch product. De nabijheid van de Noordzeekust en de Metropoolregio zorgt ervoor dat de potentie van het gebied groot is. De gemeentes en ondernemers in de regio zien deze kansen.

ONTWIKKELINGEN IN CIJFERS

De HAL-Regio heeft in totaal **191.154 INWONERS** (31 mei 2018). Aangrenzende gemeentes als Heiloo, Bergen, Uitgeest en Castricum, die deels georiënteerd zijn op de HAL-Regio hebben samen 88.751 inwoners. De gemeente Bergen heeft jaarlijks ruim **1 MILJOEN OVERNACHTINGEN**.

Alleen al **ALKMAAR** heeft in 2018 **780.000 BEZOEKERS** van buiten de stad mogen verwelkomen. Gestreefd wordt naar een groei van 10% van dit aantal. In de Kanaalzone worden de komende 30 jaar circa 15.000 woningen gebouwd. Deze gebiedsontwikkeling gaat hand in hand met versterking van het recreatieve achterland.

De gemeente **HEERHUGOWAARD** zet in op het **VERSTERKEN VAN HET OV-KNOOPPUNT ALS WOON- WERK- EN RECREATIEGEBIED**. De invloedssfeer van het stationsgebied omvat ook de transformatie van het gebied langs het kanaal Alkmaar-Kolhorn, tussen Langedijk en Heerhugowaard, tot een 'waterboulevard' (zie bijlage 2).

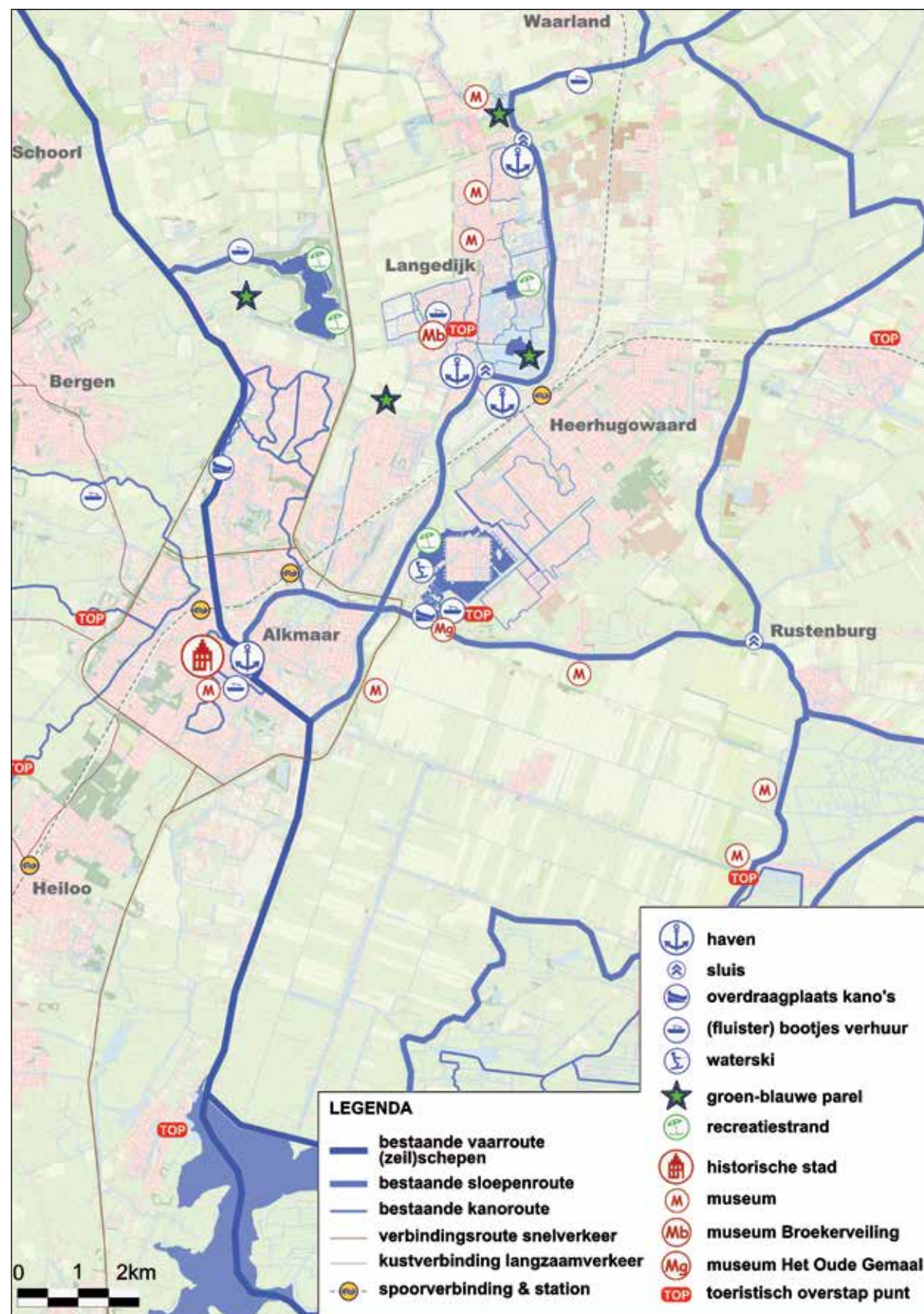
Heerhugowaard
Stad van kansen

MUSEUM BROEKERVEILING trekt bovenregionaal ruim **50.000 BEZOEKERS** naar de gemeente Langedijk. Het museum werkt aan een kwaliteitslag en streeft ernaar dit aantal bezoekers te verdubbelen. Hiertoe wordt onder andere samen met provincie, ondernemers en gemeenten een toekomstplan gemaakt. In dit plan wordt het verleden, heden en de toekomst van het Westfriese tuinderswezen met elkaar verbonden. Het museum in combinatie met het landschaps-reservaat Oosterdel biedt een unieke ervaring.

Programmaplan **LANGEDIJK ONTWIKKELT MET WATER** 2017. Het beschikbaar gestelde **BUDGET** voor de komende jaren is **€ 7.000.000,--**

Huidige situatie: Kleinere (binnenstedelijke) vaarwegen voor motorboten, sloepen, tuindersvletten en kano's sluiten aan op het sloepennetwerk en andere (waterrecreatie)voorzieningen.

UITBREIDING VAARWEGEN EN WATER-LAND OVERSTAPLOCATIES

Veel binnenstedelijk water in de gemeente Alkmaar en Langedijk is onvoldoende toegankelijk voor recreanten en toeristen. Beide gemeentes streven ernaar woonwijken, als het maar enigszins mogelijk is, aan te sluiten op doorvaarbaar en doorgaand water. Nieuwe woonwijken in de HAL-Regio als de Vroonermeer en het Westerdelgebied hebben daarom een goede doorvaarbare infrastructuur gekregen. Het verbinden van deze woonwijken met openbaar vaarwater is daarbij een belangrijke gewenste ontwikkeling. Naast pleziervaart zijn kanoroutes en faciliteiten voor riviercruises motor- en fluisterbootvaart belangrijke aandachtspunten met een regionale impact.

De gemeente Langedijk heeft haar ambities m.b.t. water binnen de gemeente vastgelegd in de nota 'Langedijk ontwikkelt met water' (2017). De potentie van water voor zowel de woonomgeving, het toerisme, erfgoed, economie, alsook het milieu wordt in deze nota onderkend. Naast implementatie in beheer- en beleidsplannen zijn de volgende fysieke projecten in uitvoering genomen:

- De Achterburggracht wordt in zijn geheel bevaarbaar gemaakt, Noord-Scharwoude wordt over water weer verbonden met het Oosterdel, waarmee ook 1,5 kilometer cultuurhistorie weer beleefbaar wordt.
- De vaarroute noordelijk rondom Sint Pancras wordt hersteld.
- Het havengebied in Broek op Langedijk wordt ingrijpend aangepakt. Die laatste wordt het visitekaartje van Langedijk aan het Kanaal Alkmaar-Kolhorn. Inmiddels is gestart met de voorbereidende werkzaamheden.

In de gemeente Heerhugowaard zijn kanoroutes gerealiseerd en de gemeente is aangehaakt aan het Sloepennetwerk. De vaarroute langs de oostgrens van Heerhugowaard is door de verbeterde bediening van de sluis bij Rustenburg voor eigenaren van sloepen een aantrekkelijke route geworden. De route biedt kansen voor ondernemers in o.a. Opmeer en Veenhuizen (Praaggraf van Brederode).

In de nieuwe Alkmaarse woonwijk Vroonermeer (Zuid, Midden en Noord) zijn de waterpartijen met elkaar verbonden en de brughogten conform het vaarbeleid van gemeente Langedijk gerealiseerd. Aansluiting op het sloepennetwerk (openbaar vaarwater) voor dagtochten naar Alkmaar, Langedijk, Alkmaardermeer e.a. is een gewenste ontwikkeling. Ook zijn er wensen voor kanoroutes naar het recreatiegebied Geestmerambacht, Koedijk en woonwijken Daalmeer en Huiswaard. Meer over gewenste verbindingen tussen woonwijken en het Noordhollands kanaal (openbaar vaarwater) is opgetekend in de recent gereedgekomen kanaalovervisie Alkmaar.

In 2018 heeft de gemeente Alkmaar steigers aangelegd bij musea die gelegen zijn aan het sloepennetwerk, waardoor recreanten kunnen uitstappen en de historie van de regio kunnen beleven.

A photograph of a man and a young child in a small, white, narrow boat on a calm waterway. The man is sitting at the stern, smiling, wearing a dark shirt and shorts. The child is standing in the middle of the boat, wearing a blue cap, a life vest, and shorts. The water is dark and reflects the surrounding greenery and the boat. The banks are covered in tall grass and reeds.

LAAT WATER- RECREATIE STROMEN

DE BROEKERVAART

De gemeentes Langedijk en Heerhugowaard hebben in 2018 en 2019 geëxperimenteerd met een toeristische veerverbinding (de Broekervaart, www.broekervaart.nl) vanaf het stationsgebied van Heerhugowaard naar de haven van Broek op Langedijk. Het stationsgebied en de haven van Broek op Langedijk vormen zo als het ware een hub voor toeristische activiteiten in de regio. Beide gemeentes hebben dit experiment financieel mogelijk gemaakt. Ook in 2020 ondersteunen de gemeentes de Broekervaart. Naast de gemeentes zijn ondernemers betrokken bij dit experiment. Zij gebruiken het stationsgebied en de haven Broek op Langedijk als hub voor het aanbieden van verdere activiteiten. De resultaten zijn veelbelovend. Het komend jaar zal de Broekervaart verder worden uitgebreid. Ondernemers uit beide gemeentes hebben het project in 2019 gedragen (een initiatief van het Toeristische Platform Langedijk en de Bedrijfskring Heerhugowaard).

De vaarroute/dienstregeling van de Broekervaart kan de komende jaren verder uitgebreid worden tot een toeristische verbinding tussen Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk. Daarvoor hebben ondernemers in Alkmaar al interesse getoond.

SAMENWERKING MET HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn afspraken gemaakt over een gezamenlijke inspanning vaarwegen voor sloepen bevaarbaar te maken. Bij onderhoud en andere werkzaamheden wordt gekeken naar oplossingen die het vaarnetwerk in de regio versterken. De noodzaak in de komende jaren maatregelen te treffen om de gevolgen van de klimaatsverandering het hoofd te kunnen bieden, bieden voor de vaarwegen uitgelezen kansen.

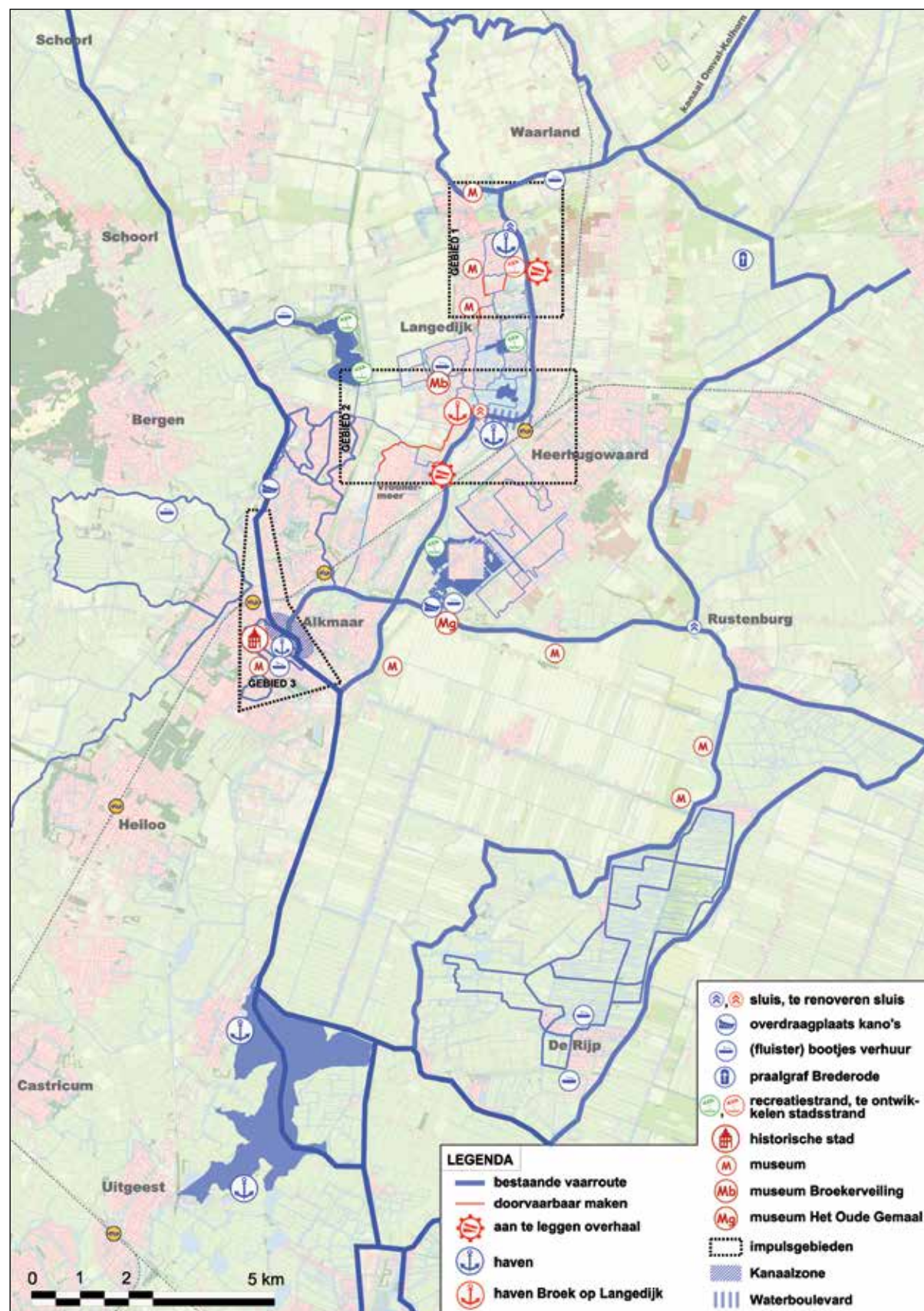
(CULTUREEL) ONDERNEMERSCHAP

In de Huijgenvaart, bij Het Oude Gemaal (het Poldermuseum, café en botenverhuur) en De Pomp in de gemeente Heerhugowaard, is een aanlegvoorziening gerealiseerd. Deze voorziening heeft ertoe geleid dat een ondernemer gestart is met de verhuur van bootjes. Het Museum Gemaal is heringericht en voor zowel fietsers als vaarders een interessante bestemming of pleisterplaats geworden.

Ook Museum BroekerVeiling breidt haar vloot voor verhuur van elektrisch aangedreven sloepen uit, zowel voor lokale tochten, als meerdaagse tochten in de regio. Daarnaast heeft het Museum supplanken en kano's in de verhuur voor tochten door het Landschapsreservaat Oosterdel.

In Langedijk wordt een gestage uitbreiding van het aanbod en gebruik van overnachtingsplaatsen gesignaleerd. Ondernemers werken samen aan een divers aanbod van arrangementen.

Naast de projecten in deze notitie zijn er meerdere aan waterrecreatie gerelateerde projecten in de regio, waaronder Toekomstvisie RAUM en Geestmerambacht, Rustenburg - Verlaat en aanpak Jachthavens.

Kansenkaart

Wat moet er gebeuren

OM DE GEZAMENLIJKE AMBITIE VAN DE HAL-REGIO TE REALISEREN?

ONTSLUITING VAN BINNENSTEDELIJK WATER

De aansluiting van het binnenstedelijk water op de boezem laat te wensen over. De sluis bij Broek op Langedijk is de enige toegang om het binnenstedelijk vaargebied (Rijk der duizend eilanden) binnen te komen. Renovatie van de sluis is hoogst noodzakelijk. Het mechanische deel is in 2018 gerestaureerd. Overige onderdelen als deuren en wanden zijn aan een grote renovatie toe. Technisch onderzoek moet uitwijzen wat hiervoor nodig is.

Een overhaal of een sluis in de omgeving van de Roskamsluis in Noord-Scharwoude draagt bij aan een betere ontsluiting van binnenstedelijk water voor bewoners en recreanten vanuit de regio Noord Holland Noord naar het unieke vaargebied Rijk der duizend eilanden. (Detailkaart 2). Dit biedt mogelijkheden voor recreatie-ondernemers in de Noordkop, Heerhugowaard, Langedijk en Alkmaar.

Het rondje Rustenburg – Verlaat en de nieuw te maken route Groetkanaal – Langereis (in onderzoek) krijgen een impuls als nieuwe routes in de regio beschikbaar komen. De verwachting is dat het watertoerisme in de hele Noordkop hiervan zal gaan profiteren.

Vanuit de nieuwe grote Alkmaarse woonwijken Vroonermeer Noord en Zuid en het dorp Sint Pancras is een verbinding naar het Kanaal Alkmaar-Kolhorn in de Groene Loper, recreatieschap Geestmerambacht, gewenst om zo naar het centrum van Alkmaar, Schagen, Rijk der Duizend Eilanden, Alkmaardermeer en verder te kunnen varen. Ook diverse musea zoals het Poldermuseum Heerhugowaard, Museummolen Schermer profiteren van de gegroeide aantal waterrecreatieve bezoekers.

ONDERNEMERSCHAP EN GEBIEDSONTWIKKELINGEN AAN HET WATER

Heerhugowaard realiseert thans de woonwijk Broekhorn. In de eerste fase van dit project is een jachthaven aangelegd met camperplaatsfaciliteiten. Deze haven voorziet in een duidelijke behoefte. Vanaf de opening van de haven is deze vrijwel volledig bezet door vaste ligplaatshouders. Het samenwerkingsverband tussen havens in de Noordkop waaraan ook haven Broekhorn deelneemt vergroot de druk op de haven. Voor de haven is een uitbreidingsplan ontwikkeld door de stichting die de haven exploiteert. Dit plan wordt de komende tijd verder onderzocht. De haven Broek op Langedijk en Haven Broekhorn maken onderdeel uit van de Waterboulevard Broek op Langedijk-Heerhugowaard. In de bijlage is de onderbouwing beschreven voor het opstellen van een samenhangend gebiedsplan voor dit gebied.

Het stedelijk gebied van Heerhugowaard wordt verbonden met het Kanaal Omval Kolhorn. De oude waterloo, waarlangs de tuinders hun producten naar de Broeker-veiling brachten, wordt geschikt gemaakt voor kano's. De oude sluis uit 1629 wordt in het kader van de ontwikkeling Broekhorn gerestaureerd.

Het Noord-Hollandskanaal transformeert in Alkmaar naar een stadsrivier. De oevers worden vormgegeven als uitloopgebieden van de stad met verblijfsgebieden en natuur. Er komt ruimte voor aanlegplekken en een klein haventje. Het kanaal verbindt wijken onderling en stad met ommeland. Het kanaal kan Alkmaar Noord verbinden met het centrum van Alkmaar. Voor projecten voortkomend uit de kanaalvisie is nader onderzoek nodig voor het uitwerken van waterrecreatie en -ondernemersmogelijkheden. (Dag)arrangementen richting Huijgenvaart en Laag Holland gaan tot de mogelijkheden behoren.

Conclusies

Laat de waterrecreatie in de regio Alkmaar stromen, tussen Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid, tussen buiten- en binnenwater! In de provinciale visie waterrecreatie is de regio Alkmaar opgenomen in twee gebieden: Laag Holland en Noord-Holland Noord. Deze gebieden zijn door kanalen met elkaar verbonden. Regio Alkmaar wil haar verbindende positie inhoud geven. Regio Alkmaar heeft een zeer divers landschap, een gevarieerde cultuurhistorie en zeer divers aanbod. In haar rol als waterschakel maakt de regio deze beter toegankelijk en beleefbaar voor inwoners en bezoekers. Gezien de te verwachten groei van zowel het aantal inwoners als van het aantal toeristen zijn de beschreven inspanningen meer dan noodzakelijk. De Waterschakel HAL is een begin van een visie voor de gehele regio Alkmaar als waterschakel. Het uitbreiden van de visie Waterschakel HAL naar een visie voor de gehele regio Alkmaar wordt door de Regio Alkmaar in 2020 opgepakt. Juist aan het binnenwater is er veel te beleven van de natuur en de cultuurhistorie en is veel recreatief aanbod gevestigd, zoals musea, gidsen, horeca en botenverhuur. De verbindingen tussen buiten- en binnenwater, de sluis in Broek op Langedijk en de overhalen in Noord-Scharwoude en de Groene Loper geven toegang tot unieke landschappen met hun verhalen. De gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk vragen aan de provincie deze drie projecten als aquapunctuurpunten aan te merken. In het bijgevoegde projectblad zijn de concrete gegevens opgenomen.

ROJECT	PROJECTEIGENAAR	VERWACHTE REALISATIE
Uitwerken Visie waterschakel HAL naar regionale Waterschakel Alkmaar	Regio Alkmaar	2020
Overhaal Noord-Scharwoude	Langedijk	2019/2024
Waterboulevard	Heerhugowaard/Langedijk	1019/2023
Sluis Broek op Langedijk	Langedijk	2019
Overhaal De Groene Loper	Langedijk	2019/2023
Kanaalzone	Alkmaar	2020-2030

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Thijs Pennink
September 2019

**HAL-
GEBIED
VORMT
SCHAKEL-
PUNT**

Bijlage 1

RELEVANTE BELEIDSNOTITIES

GEMEENTE HEERHUGOWAARD

Structuurvisie 2020

Structuurvisie Stationspark

GEMEENTE ALKMAAR

Omgevingsvisie Alkmaar 2040

Het Kanaal centraal, visie Kanaalzone Alkmaar

GEMEENTE LANGEDIJK

Structuurvisie Langedijk 2030

Visie Vitaal Lint 2030

Visie Langedijk ontwikkelt met water 2030

REGIO ALKMAAR

Regionale omgevingsbeeld 'Diversiteit als troef'

Regionale recreatievisie 'Regio Alkmaar, Parel aan zee'

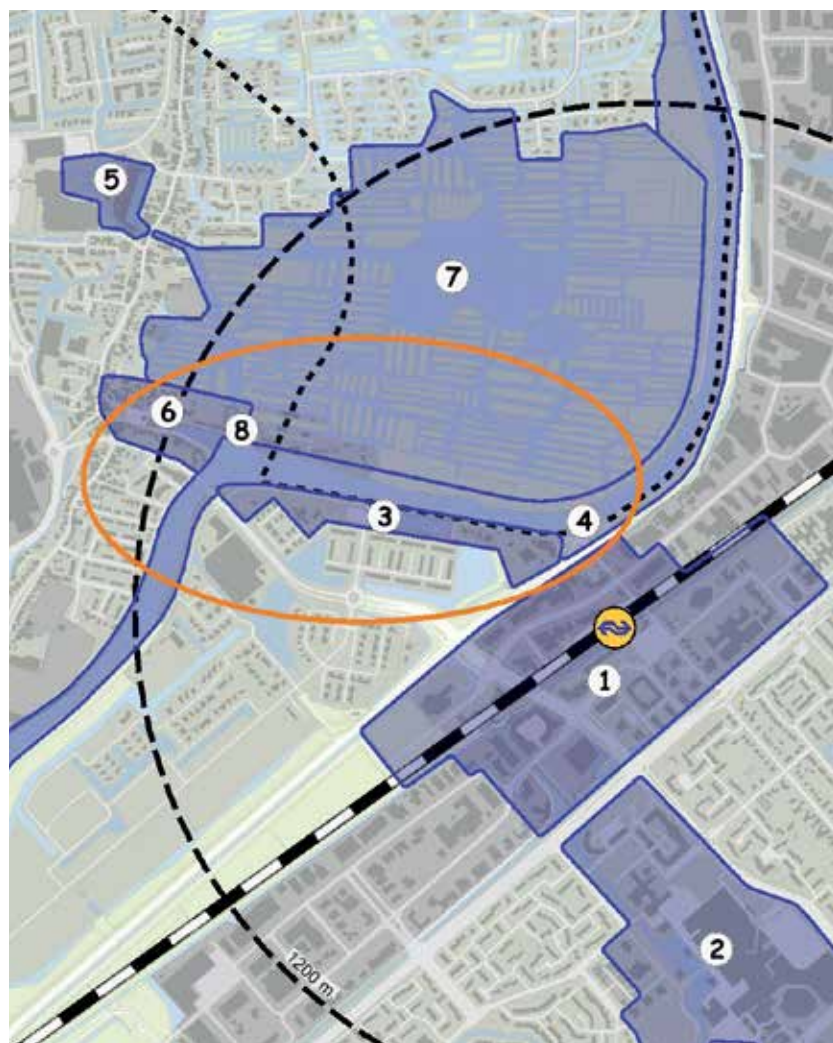
Regio Alkmaar Economische visie 2026

Bijlage 2

GEBIEDSAANPAK WATERBOULEVARD LANGEDIJK - HEERHUGOWAARD

Het HAL-gebied (Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk) vormt een schakelpunt in de regio op het gebied van waterrecreatie. Het is een stedelijk knooppunt in Holland boven Amsterdam en heeft in meerdere opzichten een verbindende rol met de Metropool regio Amsterdam. Een samenwerking met de provincie kan mee zorgdragen voor de verdere toeristische en economische ontwikkeling van de Regio Alkmaar.

Binnen het HAL-gebied is de Waterboulevard Langedijk – Heerhugowaard een plek met veel dynamiek. Het is een as die zich uitstrekt van het Stationsgebied Heerhugowaard tot aan het Museum Broekerveiling. In het gebied zijn diverse ontwikkelingen, zowel stedelijk als waterrecreatief, herkenbaar. In deze notitie worden deze ontwikkelingen kort beschreven en in het perspectief van de samenwerking tussen de gemeenten, uitwerking waterrecreatief knooppunt en gebiedsontwikkeling geplaatst.

1. HAVENGEBIED BROEK OP LANGEDIJK

Het havengebied heeft het in zich te ontwikkelen tot levendig en cultuurhistorisch hart van Broek op Langedijk en het visitekaartje van Langedijk. Het havengebied wordt een overstappunt voor recreatieve activiteiten en toegangspoort naar toeristische trekpleisters de omgeving, zoals het Museum BroekerVeiling en het recreatiegebied Geestmerambacht. Met de revitalisatie wordt het havengebied van Broek op Langedijk een levendig gebied waarin de woonfunctie en de bijdrage aan recreatie en toerisme in balans met elkaar worden ontwikkeld.

De havens Broek op Langedijk en Broekhorn hebben zich tot nu toe min of meer los van elkaar ontwikkeld. Het ligt voor de hand om een visie op de toekomst van beide havens in combinatie en in hun regionale context te bezien

2. OOSTERDELGEBIED EN MUSEUM BROEKERVEILING

Het bijzondere Oosterdelgebied is het laatst overgebleven deel van het Rijk der Duizend Eilanden. Dat telde oorspronkelijk meer dan 15.000 eilanden. Staatsbosbeheer is de eigenaar en Stichting Veldzorg Oosterdel beheert dit gebied. Het uitgangspunt is behoud van het cultuurhistorisch landschap door het karakteristieke patroon van land en water intact te houden. De benodigde financiering voor het beheer en de in stand houding van de cultuurhistorisch waardevolle voormalige vaarpolder vraagt nu al meer middelen dan voor handen is. Om dit landschappelijk erfgoed te behoeden voor een ondergang aan erosie door wind en water, worden nieuwe verdienmodellen onderzocht. Het ontplooiën van nieuwe activiteiten onder de paraplu van het museum is een mogelijke pijler voor de toekomst van het Oosterdelgebied.

Het Museum BroekerVeiling is de oudste doorvaar-groenteveiling ter wereld. Op deze historische plek in Broek op Langedijk is in 1887 het veilen bij afslag ontstaan en dit systeem wordt tegenwoordig bij alle grote veilingen toegepast. De herinnering wordt levend gehouden door het historische veilinggebouw en de markante lighallen die boven het water gebouwd zijn. Museum Broeker Veiling is een levend museum. Gedurende het seizoen bruist het van de speciale activiteiten voor zowel kinderen als volwassenen. Een vaarroute door het landschapsreservaat Oosterdel maakt deel uit van de rondvaart Museum BroekerVeiling. De versterking van het museum tot Museum Rijk der Duizend Eilanden is ook noodzakelijk. Om dit te bewerkstelligen wordt een ontwikkelplan opgesteld. De provinciale schouw begeleidt dit proces.

3. OSSA EN KANOWAARD

De roeivereniging OSSA en kanovereniging Kanowaard bundelen hun activiteiten om de ter versterking van de ontmoetings- en horecafunctie van de waterboulevard.

4. HAVEN BROEKHORN

De recreatiehaven Broekhorn is in 2014 aangelegd als onderdeel van de realisatie van het woongebied Broekhorn. De moderne jachthaven past in de provinciale plannen om het watertoerisme en de waterrecreatie te bevorderen. De haven beschikt over 84 ligplaatsen voor boten met verschillende afmetingen die zowel per jaar (jaarplaatsen) als voor tijdelijk (passanten) worden verhuurd. Ook zijn er 6 plaatsen voor campers. Het havengebouw dient als kantoor, ontvangstruimte en biedt diverse faciliteiten voor bezoekers. De haven ligt dichtbij het NS-station Heerhugowaard en het Stadshart.

Momenteel bestaan er wachtlijsten voor de ligplaatsen. De exploitant heeft het idee voor uitbreiding van de capaciteit bekend gemaakt. Dit zou kunnen door de niet meer functionele dijk langs het kanaal te verwijderen. Hierdoor ontstaat ruimte voor extra ligplaatsen, maar ook voor water gerelateerde voorzieningen. Te denken valt aan watertappunt, rioolwater stortpunt, oplaadpunt voor elektrische boten en sloepen, te water laat plaats voor boten, en zo meer. Of het uitbreiden van ligplaatsen op langere termijn zinvol is zou in het perspectief van de watersport trend 'Niet kopen, maar huren' beoordeeld moeten worden. De nieuwe generatie watersporters heeft geen zin in onderhoud en de andere besognes van de booteigenaar, maar wil wel varen.

De havens Broek op Langedijk en Broekhorn zouden gezamenlijk een toekomstvisie moeten opstellen waarin verschillende onderwerpen aan bod komen. Om een aantal elementen te noemen: de identiteit van beide havens, welke voorzieningen passen daarbij het beste in welke haven, is het verstandig om het beheer van beide havens meer op elkaar af te stemmen en welke samenwerkingsverbanden zijn zinvol op het gebied van watersport in de regio en provincie en in toeristisch opzicht. De beheer situatie van beide havens is nu zeer verschillend. In het onderzoek zou ook gekeken moeten worden van mogelijkheden om dit te verbeteren, zowel exploitatie technisch als vanuit klantperspectief.

5. LANGZAAM VERKEERSROUTE

De Westdijk verbindt het Stationsgebied met Langedijk met een doorgaande langzaam verkeersroute. De verbinding kan sterk verbeterd worden. Een goede en herkenbare inrichting van de route vanaf station tot Broek op Langedijk is gewenst. Het besluit om de route als fietsstraat in te richten past hierin. Er zal verder nagedacht moeten worden over de ruimtelijk kwaliteit van de Westdijk als het gebied zowel de functie van fietsroute als die van verblijfsgebied moet vervullen. De cultuurhistorische waarden van de Heerhugowaardse Stationsweg zijn hiervoor een inspiratiebron. De verbinding over het water naar Broek op Langedijk zou met een fietsbrug parallel aan de Broekerbrug tot een veel elegantere en snellere verbinding leiden. Ook het fietsknooppunt bij de Broekerbrug (Westdijk naar het zuiden) kan verbeterd worden.

6. ONTWIKKELING DRIEHOEK WESTDIJK

In de hoek van de Westerweg met de Westdijk ligt nu nog geïsoleerd een klein gebied met (overwegend) kleine bedrijfjes en woningen. Herontwikkeling met respect voor het cultuur historische karakter van dit gebied biedt mogelijkheden.

7. N242

Ook de aansluiting van de Westerweg met de Westdijk kan dan geoptimaliseerd worden.

8. TOERISME

Een aantrekkelijke gemeente is een plek waar mensen graag wonen, waar bedrijven zich graag vestigen en bezoekers graag komen. Een gemeente kortom, die kansen biedt voor iedereen. Het toeristisch profiel van Langedijk is vooral water en cultuur historisch gerelateerd. Heerhugowaard is een jonge stad in een oude droogmakerij met goede voorzieningen. Er wordt door beide gemeenten toeristisch intensief samengewerkt in de Regio Alkmaar. Door het uitbouwen van de toeristische samenwerking tussen Langedijk en Heerhugowaard kan de aantrekkelijkheid en gastvrijheid voor bezoekers verbeteren en een onderscheidend toeristisch aanbod geboden worden.

De Broekervaart is in 2018 gestart als een middel om meer samenhang in het recreatief, toeristisch en cultuurhistorisch aanbod aan te brengen. Voor de verdere ontwikkeling is het meer betrekken van nog meer ondernemers bij het project richtinggevend. In 2019 wordt het project voortgezet met een uitbreiding van activiteiten. De organisatie is in handen van de STPL (Stichting Toeristische Promotie Langedijk) met de opdracht om Heerhugowaardse ondernemers te betrekken.

9. BEWONERS

Bij de ontwikkelingen in het gebied zal rekening gehouden moeten worden met de ontsluiting van de woningen aan de Sluiskade en de Westdijk. Parkeren voor bewoners en bezoekers van de Sluiskade vinden plaats op het Havenplein. Bewoners aan de Westdijk en van het havenkwartier Broekhorn hebben mogelijk hun eigen wensen. Gebiedsontwikkeling biedt veel kansen, maar de veranderingen die hierdoor in gang gezet worden niet in alle gevallen door iedereen positief gewaardeerd. Het belang van de huidige bewoners zal goed geïnventariseerd moeten worden.

10. BEELDKWALITEIT

De gemeenten Langedijk en Heerhugowaard hebben beiden hoge ambities waar het gaat om hun toekomstige ontwikkeling. Langedijk heeft de visie Langedijk Ontwikkelt Met Water vastgesteld. Heerhugowaard heeft de Structuurvisie Stationsgebied en de Strategie voor de Economische Boulevard als strategische basis. Veel van deze ambities komen samen in het gebied. Het landelijke karakter van Langedijk en het stedelijke karakter van Heerhugowaard ontmoeten elkaar hier. De ontwikkelingen die in gang gezet zijn en nog worden vragen om een goede landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing. In beide gemeenten is al veel aandacht daarvoor. Het zou voor toekomstige processen goed zijn om dit vast te leggen in een beeldkwaliteit plan voor het totale gebied.

11. GEBIEDSONTWIKKELING

In het hele gebied is sprake van dynamiek bij de op gang gebrachte ontwikkelingen. Die wordt gebruikt om de gewenste doelstellingen te realiseren. Voor een goed resultaat is een open en transparant proces van belang. En het adequaat vormgeven van de samenwerking tussen overheden, marktpartijen, initiatiefnemers en bewoners is een randvoorwaarde. Want daarmee creëer je voor betrokkenen de basis die nodig is om goed te kunnen werken aan versterking van een gebied, en de kansen pakken. Hoewel er al veel participatie trajecten gestart zijn in beide gemeenten is het gezien de concentratie van ontwikkelingen rond de Waterboulevard goed om een apart gebiedsproces in te richten. Hiermee wordt een natuurlijke stap gezet in het vervlechten en in samenhang brengen van de verschillende initiatieven. Gebiedsontwikkeling is vaak een zoektocht naar gezamenlijke doelstellingen, het koppelen van tegengestelde belangen en zorgen voor een proces dat energie en draagvlak geeft. Een breder geformuleerde waardecreatie op langere termijn biedt richting en ruimte om de gewenste samenwerking meer als co-creatie vorm te geven. Er liggen voldoende opgaven en mogelijkheden om als gemeenten samen die gebiedsversterking in co-creatie vorm te geven.

WATERSCHAKEL HAL